

Getouwtrek over de dood

Screen levenseinde ver zoek in het ideologische debat over euthanasie

- ▶ Senaatscommissie nam voorstel aan dat euthanasie bij kinderen mogelijk maakt
- ▶ Geen tijd meer voor hoorzitting met denktank KU Leuven
- ▶ Liberalen en socialisten zo gedreven dat ze het voorstel doordrukten met wisselmeerderheid

Lieve WOUTERS

Reeds van bij het prille begin van het debat dat leidde tot de legalisering van euthanasie in 2002 stonden religies lijnrecht tegenover vrijzinnigheid. Het belangrijkste argument van toen is nog altijd dat van vandaag: de legalisering van euthanasie brengt de samenleving op een hellend vlak. Een mens doden is niet langer zwart op wit verboden. Wat kan echter wel en wat niet? Aangezien elk sterven uniek is, moet ook elke stervensbegeleiding geval per geval worden bekeken. De wetgeving kan evenwel nooit elk geval beschrijven waarin euthanasie aangewezen zou zijn en tegelijk misbruik adequaat voorkomen.

Dat het belangrijkste argument nog altijd steek houdt, be-

Het wetsvoorstel bouwt geen leeftijdsgrens in voor euthanasie bij kinderen. © KNA-Bild

tekt niet dat de overtuigingen niet geëvolueerd zouden zijn. In katholieke kringen is de aandacht voor de wil van de patiënt en voor palliatieve zorg en pijnstilling verscherpt. En van hun kant zien vele vrijzinnigen in dat een uitbreiding van de wet naar zogeheten wilsonbekwame patiënten zoals kinderen en personen met dementie ontoelaat-

baar is. Huisarts Marc Cosyns, indertijd een grote voorstander van de legalisering van euthanasie, betreurt momenteel dat de stervensbegeleiding door de wetgeving omgeven is met een strafrechtelijk discours. Dat bevordert de stervensbegeleiding niet, wel integendeel.

Waarom wordt die uitbreiding dan toch met zoveel haast en tri-

omfakren doorgevoerd? Jan De Lepeleire, huisarts en lid van de denkgroep Metaforum aan de KU Leuven, dacht met een interdisciplinair team van artsen en professoren twee jaar lang na over euthanasie bij kinderen, personen met dementie en psychiatrische patiënten. Een week vóór de stemming in de Senaatscommissie Justitie en Sociale Za-

ken kwam de denkgroep naar buiten met haar bevindingen, maar ze werd niet meer gehoord.

De Lepeleire: „Onze overtuiging is dat wilsbekwaamheid bij minderjarigen niet objectief meetbaar is. Daardoor zijn de criteria voor het beoordelen ervan ook niet in wetgeving vast te leggen. Het is niet omdat er jaarlijks enkele minderjarigen in een vergelijkbare situatie komen waarbij een meerderjarige voor euthanasie zou kunnen kiezen, dat dit nu ook per se bij wet geregeld

„Wilsbekwaamheid bij kinderen is niet objectief meetbaar en dus niet in een wet vast te leggen”

moet worden. Je maakt immers geen wetten op basis van enkele individuele gevallen. Psychologen en neurologen wijzen erop dat de sociaal-emotionele, verstandelijke en morele ontwikkeling van kind tot kind verschilt.”

Het wetsvoorstel van de senaatscommissie bouwt geen leeftijdsgrens in. De bisschoppenconferentie reageerde in een persbericht met ontgoocheling: „Een einde maken aan het leven is een daad die niet alleen een individu doodt, maar ook het sociale weefsel in onze samenleving en onze families.”

In het spoor van vluchteling of dichter

SamenLeesgroepen spreken zowel onervaren lezers aan als boekenwormen die graag elkaars mening horen

Jozefien VAN HUFFEL

„En toch heb ik nog altijd een probleem met de titel van het boek”, zegt de oudste aan tafel in bibliotheek De Poort in Berchem, Antwerpen. „*Wat is de wat*, betekent dat wel iets?” Voor de vijfde week op rij buigen acht mensen zich over een passage uit voorgenoemd boek van Dave Eggers. Marijke Sanctorum leidt de samenLeesgroep. „Marie-Louise wil graag dat alle vragen beant-

woord worden”, lacht ze. „Inderdaad. Horen we nu eindelijk hoe Achaf in Amerika terecht kwam?” Sanctorum kijkt naar de papieren op tafel en leest voor.

„SamenLeesgroepen zijn leesclubs waarvoor je niet moet lezen”, legt ze even later uit. „Het idee komt van de Britse organisatie The Reader, die intussen wel vijfhonderd groepen telt. Het systeem is heel laagdrempelig, want we bespreken enkel de

tekst die voor ons ligt. Je hoeft dus vooraf niets te weten over het boek of over de auteur.”

In Antwerpen startte het project begin 2013. Inmiddels testen elf verschillende groepen het samen lezen al uit. „In sommige groepen zitten mensen die nog niet lang Nederlands spreken, maar net zo goed organiseren we sessies in woonzorgcentra”, zegt Sanctorum.

Schemerlamp

Ook in Berchem zitten diverse types lezers aan tafel. „Als ik in m'n eentje lees, lees ik anders. Hier ontdek je dat een tekst bij iedereen iets anders oproept”, zegt de een. „Ik lees nooit boeken. Ik heb daar geen tijd voor, maar dit vind ik wel ontzettend interessant”, brengt de ander in. „We willen vooral mensen aanspreken die anders niet snel een boek zouden vastnemen”, besluit Marijke Sanctorum.

Elke samenLeessessie eindigt met een gedicht. Vandaag is dat *Nieuwstad 14*, het eerste gedicht dat Bart Moeyaert in zijn periode als Antwerps stadsdichter schreef. „Hij beschrijft hoe hij aanvankelijk moeilijk zijn draai vond in de stad”, legt Marijke Sanctorum uit. „Als een sche-

merlamp die op de duur de sleutel kreeg”, herleest iemand. De groep vergelijkt de versregels met de ervaringen van vluchteling Achaf uit *Wat is de wat*, maar net zo goed met hun eigen idee

over de stad. „Wat denk jij, Marie-Louise?”, vraagt Sanctorum. „Wel, als ik Bart Moeyaert tegenkom, zal ik het hem eens vragen: ‘Voel je je hier nu al thuis? Of ben je nog steeds een schemerlamp?’”

Advertentie

**Het duo-legaat:
een slim legaat met een hart**

**Extra lage
successierechten
voor uw erfgenamen**

Uw steentje bijdragen aan de toekomst van wezen en verlaten kinderen in Latijns-Amerika en Haïti.

Voor meer info in alle discretie of een exemplaar van onze brochure, contacteer Nicole Boschaert, directeur:
02/721.64.61
info@nphbelgium.org

Stichting ONZE KLEINE WEESKINDEREN

www.weeskinderen.be • IBAN: BE74 431 7173381 07

Soms behandelen samenLeesgroepen wekelijks een ander boek, soms blijven ze langer bij een schrijver. © Jozefien Van Huffel